

Redacția

și
AdministrațiaCluj Reg. Maria 14
TELEFON 124Anunțurile se pri-
mesc după tarifi.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an „ 80—
Pe 1/4 an „ 40—
Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an „ 160—
Pe 1/4 an „ 80—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Situația

Politica internă pare a trece printr-o fază decisivă avându-se în vedere rezultatul alegerilor agricole și guvernării liberale.

Doar rezultatul alegerilor comunale se mai așteaptă pentru cumpănă, atunci putându-se stabili cine va governa țara începând de la anul viitor, respective de la primăvară, când vor avea loc noile alegeri parlamentare pentru constituirea guvernării noi, liberalilor expirându-le mandatul la primăvară.

Averescanii, în urma unor promisiuni guvernamentale, într'un timp s'au crezut ei succesori la guvern ai liberalilor, dar în ultimul timp însă, în special în urma eșecului averescano-liberal, înghițit în alegerile camerelor agricole, averescanii nici nu mai îndrănesc să-și manifesteze râvna pentru putere, fiind și ei siguri, că a veni cu astfel de utopii, este ceva ridicol.

Din opoziție de asemenea nu îndrăznește nici un partid să se angajeze singur la guvernarea țării, în lipsă de experți specializați, dar șanse de reușită, ba chiar de succesiune irefuzabilă, are singură opoziția unită.

Partidele din opoziția unită de altfel nici nu ar fi în stare să guverneze țara timp îndelungat, dar coalizate eventual vor putea rămânea la guvern până le va expira mandatul.

Rămânerea lor însă până la expirarea mandatului, nu este de loc sigură și nici nu crede nimeni din opoziția unită, că formarea lor va rămânea mai mult de 2—3 ani.

Se prea poate însă și se dă ca sigur, că partidele din opoziția unită, deja la plecarea guvernului liberal să se certe, mânănd apa din nou pe moara liberalilor atât de iscusiți în uneltirile politice.

În tot cazul, vom avea ocazie să vedem ce se va alege din actualmentele harțe pornite pentru... ciolan!

* * *

Politica externă începe să fie mai clară, evidențându-se frontul ideii de desrobire a coloniilor, cari au provocat foarte multe neînțelegeri.

Francezii deocamdată încep să fie stăpâni pe situație în Maroc și cât pe aci și în Siria, dar în Asia situația continuă să fie nelămurită, în special în China și India.

Englezii însă caută înțelegeri cu nemulțumiții coloniilor. Astfel se explică și declarațiile viceregelului Indiei, care a spus indezilor, că englezii sunt gata să părăsescă India, asigurându-și nu-

mai comerțul în acea țară, având cu guvernarea Indiei foarte multe spese, dar indezii nu vor putea suporta marile sarcini ale guvernării.

Revoluțiile în celelalte colonii de asemenea par fără succes și urmarea va fi desigur: liniștirea popoarelor insurgente până aceste se vor mai emancipa chiar și sub tutela europenilor.

Succesiunea la guvern

Liberalii au oferit Partidului Național puterea?
Scopul liberalilor. — Invrăjbirea opoziției unite.

Svonurile răspândesc unele versiuni, în sensul cărora liberalii ar fi decizi să cedeze Partidului Național puterea.

Svonurile aceste, după cum suntem informați din surse competente, servesc pentru învrăjbirea opoziției unite, pentruca să se poată reculege guvernul.

Propunerea ar fi fost făcută, afirmative, în urma eșecului guvernului în alegerile camerelor agricole, în cari opoziția unită a rămas învingătoare.

Versiunile aceste de succesiune au menirea totodată și pentru a contraba-

lansa acțiunea opoziției unite în apropiate alegeri comunale, în cari guvernul de asemenea caută să-și întărească poziția, printr'o victorie, în urma căreia ar putea arăta Suveranului, că este stăpân pe situație și că populația are încredere în liberali.

Politicianii naționaliști, evident, refuză chiar și ideia venirii la putere singuri, arătând și prin aceasta solidaritatea opoziției unite.

Liberalii, după cum se svonește, ar pipăi și pulsul grupei Jorga-Argetolanu, pentru a putea învrăjbi opoziția prin ceartă.

Reorganizarea Camerelor de industrie și comerț

Candidările la Camera de Industrie și Comerț din Cluj. — Sforțările Sfatului Negustoresc.

Luni a expirat termenul depunerii listelor de candidare pentru Camerele de industrie și comerț.

Guvernul, având în vedere intervenția unor membri, cari au căutat să li-se asigure locuri, a numit pe următorii: I. Mihail Ionescu, Cluj; Emil Petricaș, Turda; II. A. L. Decei, Ion Vlad, Petru Pop, Pascu Valer, Cluj; III. Emil Blaga, Cluj; IV. Ionel Comșa, Victor Iliescu, Marius Peculea, Cluj; V. Mihail Șomlea, Cluj; VI. Oliver Beldan, Dej; Al. Boeriu, Mănăstur; Ion Iliescu, Cluj; VII. Ion Laurențiu, Bistrița; VIII. Anton Pop, Cluj; IX. Oficios nimeni; X. Anton Moldovan, Cluj; XI. Dr. Sebastian Bornemisa, Cluj; XII. Potoră Athanasiu, Cluj; Pop Ioachim, Carei.

Dintre listele înaintate singure sunt valabile următoarele, cari prin urmare, neavând contracandidați, se pot considera alese: Desideriu Bergner, Andor Biro, Ignat Horosz, Dr. Farkas Mozeș, Dr. Gherman, Simion Lazar, Micșa Wertheimer și Arpad Kisfaludi.

Liste valabile mai sunt: I. Cheres, L. Sebestyén, Moritz Tischler, Sever Pop, David Sebestyén, Iuliu Ferenczy, Iacob Schwartz, Desideriu Gyárfás, Martin Szele, Leb Micșa, Romanovici Gr., Petre Aitoneanu, Stoica Vasile, R. Blaga, M. Schwartz, N. Szanto, I. Lengyel, I. Goinar, P. Horváth, I. Negruțiu și Hevesi Iosif.

La categoria V-a a fost candidat și dl. Al. Anca, proprietarul ziarului „Clujul”, însă la aceasta categorie numindu-se oficios, farmacistul M. Șomlea, nu se vor mai face alegeri, cu toată lista dlui Anca era valabilă.

Numirile se atribue acțiunii unor membri, contra intențiilor Sfatului Negustoresc, încât acțiunea Sfatului Ne-

gustoresc pentru a-și câștiga majoritate, a rămas stearpă, neputându-și obține, decât un minimum de locuri în consiliul Camerei de Industrie și Comerț în Cluj, cu toată propaganda făcută în ziarele neromânești.

Paritatea, plănuită tot de Sfatul Negustoresc, prin urmare de asemenea s'a redus la minimum, din cei 54 de membri ai Camerei minoritățile putând avea 12 membri, întrucât vor fi aleși. Aceasta se poate constata după numele celor din listele acceptate.

Sfatul Negustoresc prin urmare înzadar a cheltuit atâtea parale cu propaganda făcută exclusiv prin ziare neromâne, contra intereselor române.

Alegerile comunale

Mari pregătiri pe toată linia. — Dela camerele de comerț au rămas frecăturile de partide.

Alegerile comunale se pregătesc cu mare alai, avându-se în vedere succesul opoziției în alegerile camerelor agricole, în urma cărora opoziția unită caută să-și asigure succesul și în importante alegeri comunale, pentru a dezavua guvernul, iar liberalii, caută să pareze lovitura, pe care o primise la guvern în alegerile camerelor agricole.

Luptele în alegerile comunale vor fi prin urmare foarte dârze, deosebite de cele ale camerelor de comerț, cari nefiind cu liste de partide politice, promit a fi foarte liniștite chiar și prin faptul, că n'au importanța alegerilor comunale, pentru cari partidele și-au angajat aproape toate forțele și timpul. Din acest motiv nu se dă mare importanță alegerilor camerelor de comerț, cari acuma sunt în curs.

Uneltirile ungarilor

Contele Apponyi se pregătește pentru luptă fățișă contra statelor succesoare. — Consternarea statelor Micei Antante.

Contele Apponyi, după cum se svonește în cercurile maghiare, se pregătește de luptă fățișă contra statelor succesoare.

Deocamdată s'a anunțat pentru a reprezenta Ungaria, respective ungarilor, în privința doleanțelor minoritare, în special în chestia școlilor din statele succesoare.

Svonurile aceste au provocat o deosebită consternație în cercurile Micei Antante, nu pentru că le-ar fi frică de argumentele contelui Apponyi, ci pentru că chestia se ține mereu pe tapet și nu se pot soluționa chestiile mai serioase.

Reprezentanților Micei Antante cu atât mai ușor le va fi să contrabalanseze datele contelui Apponyi, în special pe chestii școlare, cu cât acest conte numit negru, a fost călăul școlilor noastre, când era ministru de instrucțiune. Tot lui i-se datorește și persecutarea românilor în mai mare grad, el fiind și autorul legii contra fostelor naționalități din decedata Austro-Ungarie, în sensul cărei legi, naționalitățile, cu toate că erau trimise pe front să lupte pentru Austro-Ungaria, n'aveau nici drept să-și poată cumpăra pământ.

Păcat, că contele negru Apponyi, nu are ocazie să apere invers ceea ce a făcut el contra fostelor naționalități din răposata Austro-Ungarie!

Deschiderea Teatrului Național

Stagiunea viitoare se începe în 20 până 30 Septembrie. Opera își începe stagiunea în Octombrie.

Repetițiile sunt deja în curs la Teatrul Național din Cluj, dar data începerii stagiunii încă nu este sigură nici acuma, cu toată că alte teatre și-au început deja stagiunea. De pildă Teatrul Maghiar și-a început deja demult stagiunea.

La Teatrul Național în Cluj era vorba să se înceapă stagiunea pe la 20 Septembrie, dar această dată, evident, este iluzorie, avându-se în vedere întârzierea pregătirilor necesare.

După versiuni mai probabile este vorba, ca stagiunea să se înceapă la 1 Octombrie.

La Opera Națională este vorba, că stagiunea operei se va începe cu data de 15 Octombrie.

Artiștii angajați sunt tot cei vechi, cu foarte neînsemnată modificare.

Piese noi sunt luate foarte puține în repertoriu, dar tenacitatea artiștilor va înlocui monotonia sezonului.

* Femei! „Cartea Moșelor” cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Schimbări în diplomația noastră.

— *Nouii numiri.* — *Inlocuirile.* —

În viața diplomației noastre se anunță noi schimbări, în sensul cărora la Praga ar fi numit consul d. Filondor, care și-ar fi câștigat multe merite pe lângă d. Duca, ministrul nostru de externe, în — cimentarea înțelegerei Micei Antante.

Principele Bibescu, afirmative ar trece din Washington la Roma, în locul dlui Lahovary, care este pensionat cu data de 1 Octombrie.

Dl Mircea Djuvara este designat consul la Berlin, dar totodată este vorba, că va pleca la Angora și nu la Berlin. La caz, că ar pleca la Angora, atunci la Berlin ar fi numit dl Mitileanu, din Viena.

Adunarea Ligei Națiunilor

Victoria românilor. — În toate comisiunile au fost aleși delegați români.

Adunarea Ligei Națiunilor este în curs. În toate comisiunile alese sunt și delegați români, manifestându-se prin aceasta importanța României în politica mondială.

România este reprezentată în comisia juridică prin dnii Titulescu și Djuvara, în cea tehnică prin dnii Pușcariu și Conțescu, în a dezarmării prin dl Djuvara, în cea financiară prin dl Petrescu-Comen, în a chestiilor sociale prin dra Văcărescu, iar în cea politică prin dl Petrescu-Comen.

Nou edificiu primărial în Cluj

Cât costă noul edificiu primărial, după planurile de construire făcute? Unde s'a plănit construirea edificului?

Primăria în ultimul timp a făcut mai multe planuri pentru orașul Cluj, dar din aceste planuri încă nu s'a realizat până acuma nimic, planurile rămânând în public ca simple svonuri.

Printre svonurile răspândite a fost și acela al construirii unei noi primării impozante, tot în Piața Unirei.

Dl Peptea, consilier financiar, înțeles în privința aceasta ne-a declarat, că era vorba să se facă un nou edificiu impozant pentru primărie, dar planul a evidențiat foarte mari sume, încât mai bine s'a renunțat deocamdată la edificare, cu toată această construcție ar fi necesară din punctul de vedere estetic al orașului.

Mai târziu, după ce se va mai consolida situația financiară a orașului, evident, se va relua din nou planul și atunci se vor lua hotărâri referitoare la realizarea frumoasei intenții.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane
de mâncare.

Grădina
de vară.

În atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modele pentru cusături românești” de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

Informațiuni

— **Patriarhul Dr. Miron Cristea** este vorba să vie la Cluj zilele aceste pentru aranjarea unor chestii bisericesti la fața locului și să vadă lucrările catedralei.

— **Alegerile parțiale** pentru locurile vacante din Timișoara, Caliacra și Tutova, este vorba să le fixeze guvernul pe Noemvrie, evidențându-se aprige lupte.

— **Congresul inginerilor.** Asociația generală a inginerilor din România aduce la cunoștința congresiștilor, că congresul are loc în ziua de 13—20 Septembrie a. c. în Chișinău, congresiștii având 75% reducere pe CFR.

— **Expoziția zootehnică bănețeană** se va inaugura în 4 Octombrie, în Timișoara, în prezența Familiei Regale.

— **Congresul învățătorilor** va avea loc zilele aceste, având la ordine a zilei chestii vitale pentru îmbunătățirea situației corpului învățătoresc.

— **Regele Boris al Bulgariei** a fost otrăvit zilele aceste. Otrăvirea se atribuie guvernului terorist Zancoff, care era amenințat să fie delăturat, regele căutând să provoace formarea unui guvern de coaliție pentru restabilirea păcii între partidele din stânga și dreapta, ca să se termine teroarea sângeroasă ce bântue în Bulgaria.

⊗ — **Președintele Americii** era să cadă jertfă unui Evreu, cu numele Norman Klei, care își pusese în gând să asazineze nu numai pe Președinte, ci și pe Edison, Ford și Rockefeller. Viteazul evreu se află la răcoare, așteptându-și osânda.

— **Un tunel vechiu** s'a descoperit la Becicherecul-mare, cu ocazia unor săpături la o biserică. Tunelul s'a pus sub pază, până la sosirea unei comisii să facă cercetări, dându-se cu socoteala a fi ceva lucruri vechi prin el.

— **Idolul bolșevicilor.** Societatea antireligioasă a bolșevicilor din Rusia, numită în limba rusă „Bezbojnic” (adecă „Fără Dumnezeu”), a hotărât ridicarea unui monument lui Iuda Iscarioteanul în mijlocul pieții din orașul Moscova.

— **Directorul Conservatorului** din Cluj încă tot d. Bena este, în calitate de director-delegat, numirea nefăcându-se încă. Candidați este vorba că tot dnii Popovici-Bayreuth, Crișan, Bobescu și Bena sunt, dar se dă ca sigur, că d. Bena va rămânea director definitiv.

— **Călătorii sunt avizați să-și poarte** cu ei actele de identitate cu ocazia eălătorilor, pentru că fără acte justificative nu se primesc nici la hotele.

— **Deschiderea târgului de mostre** din Chișinău a avut loc în mod solemn Marți, participând la deschidere și Familia Regală.

— **Linia ferată Careii-Mari—Matesalca** se va deschide în scurt timp, formalitățile necesare deschiderii fiind îndeplinite. Numai autorizația autorităților militare mai lipsește pentru a se cere deschiderea, dar și aceasta se va face în decurs de câteva săptămâni.

— **Congresul apicultorilor** din Ardeal și Banat, a avut loc Duminecă în Cluj, apicultorii organizându-se intensiv pentru cultivarea apiculturii.

— **Concesionarea căderii de apă de pe Bistrița**, a fost aprobată inginerului Leoida, cu condiția, că 1/4 parte din energie, îi revine statului.

— **Mărirea Uzinei Electrice** în Cluj s'a amânat din nou, deși se târăgânește foarte de mult și orașul are nevoie urgentă de curentul electric suficient și cu toată suma necesară o are uzina.

— **În Petroșani** la minele de carbuni s'au descoperit mari fraude, într'un decurs de câteva luni dispărând serii întregi de vagoane cu carbuni, cari după încărcare nu s'a trimis la destinație, ci s'au vândut unor particulari, banii încasându-și-i desfraudatorii, cari în majoritate erau funcționari.

— **Verificarea listelor** Camerei de Industrie și Comerț din Cluj. În baza autorizației dlui Primpreședinte al Tribunalului Cluj comunicăm că listele de candidare pentru alegerile Camerelor de Comerț încă nu sunt verificate și că toate combinațiunile publicate de ziare sunt de combinațiune particulară.

* **Imprimate Advocatiale** la librăria Anca.

Avis.

Avem onoare a aduce la cunoștința Onor. public consumator, că în ziua de 12 l. c. între orele 12—16 se va întrerupe curentul pentru întreg orașul din cauza lucrărilor ce se vor executa pe linia de înaltă tensiune Cluj - Someșul-Rece.

Directorul Uzinelor
Inginer: ROATĂ.

Locuință confortabilă:

3 odăi, culină, baie, verandă și dependente la etaj I

în centru Sibiu

a și schimba cu una corăspunzătoare în Cluj

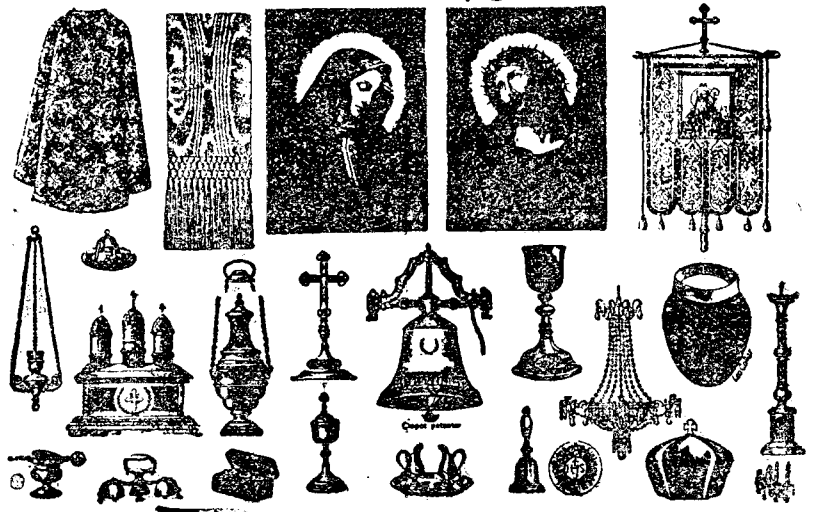
aproape de centru. Eventual contra fiiodormă.

A se adresa la Librăria ANCA.

De vânzare o mașină de șredelit. A se adresa la ziar.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, Icoane și cărți bisericesti. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII”,

întocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățături).

Rugăciuni de dimineață.

Rugăciuni la Măneacă.

Despre S. Liturghie. (Învățături).

Rugăciuni la s. Liturghie.

Urmarea s. Liturghii.

Rugăciuni la Însărat (vecerne).

Rugăciuni de seară.

Despre Taina Pocăinții. (Învățături).

Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei

șapte ps. penitențiali.

Despre s. Taină a Cuminecăturii.

Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii.

Meditație despre s. Cuminecătură.

Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură.

Rugăciuni ocazionale.

Cinstul Paraclis a Pr. V. Maria.

Canon de mângâiere către Domnul Nostru

Isus Hristos.

Troparele și condacele Învierii.

Troparele și condacele sărbătorilor.

Picesne.

Troparele morților.

Colinzi și cântece de stea.

Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu

lacrimi și fiori.

Cântare de smerenie către Domnul Nostru

Isus Hristos.

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata Lei 85.—

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „ 140.—

Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame „ 280.—

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5% rabat reducere.

Cu stimă

Alexandru Anca

librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericesti:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori:

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză țchiplu după dorință are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.

La restituirea mustrelor să predau banii.